

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 95 (8118) CÜMƏ AXŞAMI, 2 may 2019-cu il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Azərbaycanın özü qədar əbədi

Tarixə işıq salan fenomenal yaddaş sahibi

Ulu öndəri yaxından tanıyan, onunla eyni zaman kəsiyində yaşayan, oxuyan, birgə işləyən, ünsiyyətdə olan, onu dinləyən insanları həmişə heyretə salan bir cəhətə xüsusi qeyd etmək və vurğulamaq istərdik. Bu da Heydər Əliyevin fenomenal yaddaşı, şahidi olduğu, iştirak etdiyi, yaxud haqqında oxuduğu və ya eşitdiyi hər bir hadisəni, hər bir sözü bütün incəliyi, bütün təfərrüatı ilə yadda saxlayıb mahiyyətini dərinləndirən və bunların hamısından lazım gəldiyi anda böyük ustalıqla istifadə etməsidir.

Heydər Əliyev müdrik siyasətçi, böyük dövlət xadimi olmaqla bərabər, həm də yaxşı tarixçi idi. Tarixin dərin

qatlarından xəbərdar olan, onu çox yaxşı bilən bu dahi şəxsiyyət hər sözünün sanbalını, qiymətini dərinləndirərək etdiyinə görə keçmişdən danışarkən sadəcə onu yada salmaq xatirinə danışmırdı. Onun hər bir sözü, hər bir söhbəti Azərbaycan tarixinə işıq salır, onu və rəqləməyə imkan verirdi. O, misal gətirdiyi, yaxud xatırladığı tarixi anı, tarixi hadisəni yaşadığı günün kontekstində elə yada salırdı ki, bu, ona həm öz fikrini əsaslandırmaq, həm də müəyyən bir məsələnin məntiqi izahını vermək üçün bir vasitə olurdu.

Ulu öndər, çıxışlarının birində qeyd etdiyi kimi, öz xatirələrini qələmə ala bilməyə də, bir çox nəşriyyatların böyük təkliflərindən imtina etsə də, onun çıxışlarını izlədikcə bu böyük şəxsiyyətin və siyasi xadimin keçdiyi həyat yolunun ən çətin, ən şərəfli anlarından xəbər tutmaq, onları bilmək və öyrənmək olur. Bəlkə də həmyaşıdları olan bəzi siyasi xadimlər, o cümlədən onunla eyni vaxtda SSRİ-nin ali orqanlarında

təmsil olunan digər dövlət adamları kimi, öz həyat yolunu, düşüncələrini qələmə alsaydı, bu işə bir qədər vaxt ayıra bilsəydi, nəinki Azərbaycan məkanında, hətta bütün dünyada böyük maraq doğuran bir əsər ərsəyə gələr və orada yazılanlar çoxları üçün əvəzsiz həyat nümunələri olardı.

Heydər Əliyevin ən müxtəlif məsələlərdən bəhs edən çıxışlarını, mülahizələrini izlədikcə onun çox geniş eruditsiyaya, zəngin dünyagörüşünə, böyük tarixi təcrübəyə malik olduğunu dərhal görür və buna heyran olursan. Özü xatirə yazmasa da, misilsiz xidmətləri ilə tarixdə izini qoymuş, çox insanların qəlbində gözəl xatirələr yazıb getmiş bu insanın həyat tarixçisini vərəqləmək, tarixin hansı dolanbac yollarından və ağır sınaqlardan keçdiyini izləmək özü böyük bir həyat yolu keçmək, böyük bir mənəvi dünyaya pəncərə açmaqdır.

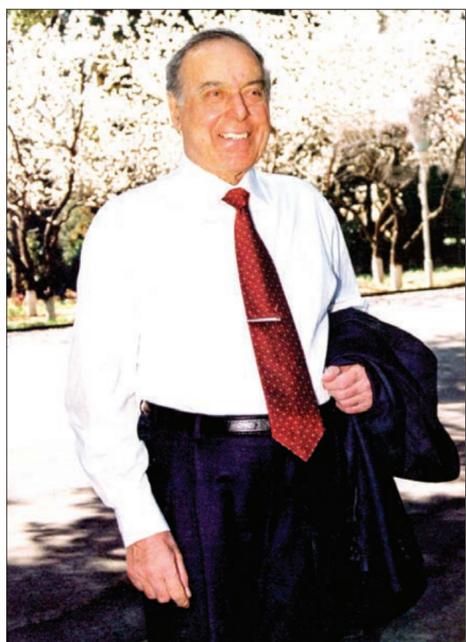
Ardı 3-cü səh.

Müstəqil Azərbaycan səhiyyəsinin qurucusu

Müstəqil Azərbaycan Respublikasının sosial sahələrinin, o cümlədən səhiyyə sisteminin, tibb elmi və təhsil sistemlərinin yaradılmasının 100 illik tarixinin ayrı-ayrı mərhələlərini təhlil etdikdə aydın nəzərə çarpır ki, bu sistemlər sadəlikdən mürəkkəbliyə, primitivlikdən aliyyə, müstəmləkəçilikdən müstəqilliyə doğru böyük bir inkişaf və yüksəliş yolu keçibdir. Belə yüksəlişin ən mühüm, ən sürətli və ən keyfiyyətli inkişafının tarixin solmaz səhifələrinə qızıl hərfərlə həkk edilən mərhələsinin məhz ümummilli lider dahi Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olması aydın həqiqətlərdir.

Gözəlrimiz öndə şəreflə yaşanan ömrünün 35 ilə yaxın bir dövründə Azərbaycana rəhbərlik edən, onun ən parlaq yaradıcısı, qurucusu, ilhamverici qüvvəsi olan, bəşəriyyətə fəxr və şöhrət gətirən fəxr ədəri əbədiyaşarlıq rəmzinə çevrilən ulu öndər Heydər Əliyev bütövlükdə Azərbaycan Respublikası ilə birlikdə həm də

Azərbaycan səhiyyəsinin, Azərbaycan tibb elmi və tibb təhsili sistemlərinin ən mühüm yaradıcısı, qurucusu, dinamik inkişafının tənzimləyicisi kimi şüurlara, yaddaşlara əbədi həkk olunub. Ulu öndər XX əsrin ikinci yarısından etibarən yalnız ona xas olan bənzərsizlik və təkrarsızlıq, spesifik feno-

menlik xüsusiyyətləri ilə həm özü dünya diplomatiyasının ön sıralarına ucalaraq bəşəriyyətə qazandı, həm də Azərbaycanın dünyaya günəş kimi parlamasının möhkəm təməlini yaratdı. Ümummilli liderin 1969-cu il iyul ayının 14-də Azərbaycanda ilk dəfə siyasi

rəhbərliyə gəlməsi qədirbələn Azərbaycan xalqını səmimi-qəlbədən məmnun etdi və bu yenilməz xalqın öz dahi liderinə qovuşmasının, onun ətrafında sıx sıralarla birləşməsinin təminatçısına çevrildi.

Ardı 4-cü səh.

Qarşılıqlı səfərlər əlaqələrin genişləndirilməsi baxımından mühüm önəm daşıyır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 1-də Uruqvay Şərqi Respublikasının xarici işlər naziri Rodolfo Nin Novonun qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı Uruqvay xarici işlər naziri Rodolfo Nin Novonun ölkəmizə səfəri zamanı ikitərəfli münasibətlərin genişləndirilməsi istiqamətində səmərəli müzakirələr aparılacağına ümidvar olduğunu bildirdi. Eyni zamanda, Prezident İlham Əliyev Rodolfo Nin Novonun Azərbaycanla görüşləri zamanı iqtisadi əməkdaşlığın və biznes strukturlarının arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi ilə bağlı perspektivlərin müəyyənləşdirilməsinə əmin olduğunu dedi. Dövlət başçısı ölkələrimiz arasında müxtəlif səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin də əlaqələrin genişləndirilməsi baxımından önəmli qeyd etdi.

Uruqvay Şərqi Respublikasının xarici işlər naziri Rodolfo Nin Novoa Prezident İlham Əliyevlə görüşdən məmnunluq hissi keçirdiyini qeyd edərək, qarşılıqlı səfərlərin ikitərəfli münasibətlərin inkişafı üçün yaxşı zəmin

yaratdığını dedi. O, Azərbaycan ilə Uruqvay arasında iqtisadi əməkdaşlığın, o cümlədən ticarət dövriyyəsinin artırılmasının da zəruri olduğunu vurğuladı. Uruqvaylı nazir ölkəsinin bütün dövlətlərin ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyini və bu mövqeyin dəyişməz olaraq qaldığını

diqqətə çatdırdı. Rodolfo Nin Novoa Bakıda keçirilən V Ümumdünya Mədəniyyətlərəarası Dialoq Forumunda iştirak edəcəyindən məmnunluğunu ifadə etdi. Görüşdə V Ümumdünya Mədəniyyətlərəarası Dialoq Forumunun əhəmiyyəti vurğulandı və bu forumun bey-

nəlxalq əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi işinə töhfə verəcəyinə əminlik ifadə olundu. Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında kənd təsərrüfatının müxtəlif sahələrində əməkdaşlığın inkişafı üçün böyük perspektivlərin olduğu bildirildi.

İlham Əliyevin yeni hədəfləri

Və Azərbaycanın növbəti inkişaf modeli

Prezidentin sədrliyi ilə keçirilən hökumətin son iclası ənənəvi mahiyyətindən bir qədər fərqləndi. Yəni hər zaman olduğu kimi, ötən rübün hesabatı və qarşıda duran vəzifələr barədə danışıldı, amma İlham Əliyevin boyan etdiyi bir məqam - Azərbaycan yeni iqtisadi inkişaf modelinin hazırlanması xəbəri Nazirlər Kabinetinin hesabat tədbirinə mühüm əlahiddəlik gətirdi. Ən əsası isə, prezident bu dəfə yalnız qarşıdakı bir rübün, bir ilin hədəflərini deyil, ümumilikdə uzun müddətə əhatə edəcək yüksəliş strategiyasının - yeni iqtisadi modelin müəyyən istiqamətlərindən bəhs etdi.

"İnkişafın Azərbaycan modeli" - ilk milli yüksəliş proqramı

Azərbaycanın inkişaf modelinin hazırlanması informasiyası yeni olduğundan və modelin geniş məzmunu barədə hələ müfəssəl məlumat verilmədiyindən onun haqqında geniş şərh vermək mümkün deyil. Ancaq nəzərə alaq ki, hazırlanan model, əslində, əvvəlki modelin və inkişaf proqramlarının məntiqi davamıdır, həmçinin dövrün çağırışları ilə təkmilləşdirilmiş, daha da modernləşdirilmiş, ən müasir hədəfləri ehtiva edəcək yeni mərhələsidir.

Əvvəlki model - İnkişafın Azərbaycan modeli adı ilə tanınan və İlham Əliyevin müəllifi olduğu strategiya Heydər Əliyevin iqtisadi kursunun əsasında təşəkkül tapmışdır. Müstəqilliyin ilk illərində dağıdılmış, tam böhran içində olan iqtisadiyyatı 1993-cü ildən etibarən yeni düzənə yönəldən, 1994-cü ildə imzalanmış "Əsrin müqaviləsi"ni iqtisadi siyasətinin lokomotivinə çevirən, 1995-ci ildən isə bu sahədə artıq genişmiqyaslı islahatlara başlayan ulu öndər nəticə etibarilə məmləkəti tənəzzüldən hərtərəfli tərəqqiyə çıxartdı və Azərbaycanı Qafqazın iqtisadi gücü kimi təsbit etdi.

Bu möhkəm təməl üzərində 2003-cü ildən yeni iqtisadi siyasət həyata keçirilməyə başlandı. İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi hədəflər əsasında hazırlanan yeni iqtisadi kurs nəticəsində ölkəmiz, - "Qafqazın lideri" hüduklarından çıxaraq, MDB və Şərqi Avropa məkanında ən güclü iqtisadi inkişaf göstəricilərinə yüksələndi;

- dünya səviyyəsində tanınan səmərəli və etibarlı partnyorlardan birinə çevrildi;

- yeni enerji siyasətinin konturlarını müəyyənləşdirən ölkə kimi Qərbin əsas təchizatçılarından biri oldu;

Ardı 6-cı səh.

Fərqli mədəniyyətlərdən ortaq dəyərlərə

5th WORLD FORUM ON INTERCULTURAL DIALOGUE BAKU 2-3 MAY 2019

Mədəniyyətlərəarası dialoq: həmrəyliyin gücü

Müasir dövrdə bəşəriyyətin üzləşdiyi ən böyük problem dəyərlərlə bağlıdır. Bu gün dünya onların itirilməsindən əziyyət çəkir. Hazırda hansı məkanda oluruqsa-olaq, hətta birçün insanın həyatına son qoyan terror aktları, silahlı münaqişələr belə hər birimizin ümumi faciəsinə çevrilir. Yaşadığımız dünyada qanlı əməllərin, insan taleyinə qarşı yönələn toqquşmaların bir də heç zaman təkrarlanmamasından ötrü dərhal nələrsə etməyə can atırıq, narahatlıqlarımızı ətrafımızdakılarla bölüşürük. Hər birimiz razılaşırıq ki, dünyada sülhün, mədəniyyətlər arasında dialoqun, insanı qorumağın və onun rifahı üçün yaşamağın alternativləri yoxdur. Beləliklə də, Yer üzündə sağlam düşüncənin əhatəsi genişlənir. Xoş niyyətlər ətrafında birləşən insanların sayı artır.

Sağlam düşüncənin dəyişdiyi dünya

İlk baxışdan bəlkə fərqi olmasa da belə bu düşüncə son onilliklərdə dünyamızda əksər meyilləri, amilləri dəyişib. Tarixin elə bir məqamına yetişmişik ki, baş verən hadisələri çox zaman əvvəlcədən proqnozlaşdırmaqda və qiymətləndirməkdə çətinlik çəkirik. Ən mühümü isə get-gedə müharibə anlayışı insanların böyük bir qismini yaddaşır. İndi hökumətlər, şirkətlər, ayrı-ayrı fərdlər yaxın gələcəklərini planlaşdırarkən dünyada sülhün, əmin-amanlığın qorunmasını müharibə ehtimalından qiymətləndirərək öz həyat və fəaliyyətlərini buna uyğun qururlar.

Belə bir vəziyyətdə ən vacib və aktual məsələlərin həlli məqsədilə qlobal əməkdaşlığa marağın getdikcə artması təbii bir şeydir. Artıq hər kəs fərqi deyir ki, bütün bəşəriyyəti təhdid edən ayrı-ayrı problemlərin həlli, fərqli mədəniyyətlər mühtidən birgəyaşayış normalarının qorunması, bu mühtidə qazanılmış mədəniyyətlərin daha da inkişafı, cəmiyyətlərin gələcək tərəqqisi üçün geniş imkanların yaradılması təkə bir ölkənin yerinə yetirə biləcəyi iş deyil. Bundan ötrü dövlətlər, cəmiyyətlərin bir araya gəlməsinə, tanınmış dövlət xadimləri, alimlər, dünyanın siyasi, elmi və mədəni elitasının nümayəndələri arasında dialoqların aparılmasına ehtiyac var.

Qürur duyduğumuz digər realıq isə ondan ibarətdir ki, bu gün dünyada sülhün qorunması, bütün təxribatlarla, təhdidlərlə, təzyiqlərlə, çətinliklərlə rəğmədən mədəniyyətlər arasında dialoqun təmin edilməsi, insanın rifahı naminə əldə edilmiş nailiyyətlər həm də bizim ölkəmizin, ölkə rəhbərliyimizin fədakar əməyinin nəticəsidir.

Azərbaycan indi bütün dünyaya üçün həm də mədəniyyətlər arasında dialoqun uğurlu bir modelidir. Bu model tarixi ənənələrə söykənir. Həm coğrafi, həm də siyasi baxımdan həmişə Şərqi və Qərbin maraqlarının təmas və kəsişmə məkanı olan yurdumuzda müxtəlif etnoslar, millətlər və dini icmalar əslər boyu dinc tolerantlıq şəraitində və qarşılıqlı ünsiyyətdə yaşayıblar. Bu nümunəvi həyat tərzini bir tərəfdən onların özünəməxsus mədəniyyətinin inkişafına müsbət təsir göstərmiş, digər tərəfdən isə xalqlar arasında millimədəniyyətlərəarası dialoqun uğurlu mübadiləsinin təmin edilməsinə, sadəcə dildə desək, xalqların, yerli mədəniyyətlərin bir-birindən görüb-götürməsinə şərait yaratmışdır.

Ardı 7-ci səh.

